

Dynamische school

De basisschool van Kindcentrum het Talent in Asten is de eerste in Nederland die werkt volgens het Human Dynamics-principe. Architecten aan de Maas ontwierp een gebouw dat dit optimaal ondersteunt.

Het Talent vervangt de inmiddels gesloopte basisschool Deken van Hout en huisvest tevens kinderdagverblijf Korein Kinderplein en peuterspeelzaal Pinkeltje. Doelstelling van het Talent is kinderen tussen 0 en 12 jaar in hun totaliteit op te leiden en voor te bereiden op het middelbaar onderwijs. Hiervoor werkt de school volgens het 'Human Dynamics' (HD)-principe – dat uitgaat van het idee dat karakters in te delen zijn in aan de hand van drie dynamieken: fysiek (licha-

melijk, praktisch), mentaal (verstand, ideeën) en emotioneel (gevoel, relaties). "Fysieke kinderen zijn doeners", vertelt Sylvie Smeets, architect-directeur bij Architecten aan de Maas, "terwijl mentale kinderen meer de stilte opzoeken. Emotionele kinderen gaan veel om met andere kinderen en kletsen ook meer. Van dat laatste werd vroeger gedacht dat het door gebrek aan motivatie kwam, maar men ziet nu in dat dat niet zo is. Het vraagt wel om een andere begeleiding. Op de school wordt

TEKST **Rutger van Oldenbeek**
 FOTOGRAFIE **Dols Fotografie**

Opdrachtgever **Stichting Prodas**
 Architect **Architecten aan de Maas; Sylvie Smeets**
 Projectmanagement **BBZ Bureau voor Bouwzaken**
 Interieurbouw **ib2**
 Losse meubelen **Aarts & Co; EromesMarko, Fatboy**
 Vloeren **Interface, Forbo Flooring**
 Verlichting **Utilicht**

daarom gekeken naar de dynamiek van het kind en hoe die het beste kan worden begeleid. Daarbij is er steeds een tweede laag – bijvoorbeeld mentaal/fysiek, maar het idee is dat één dynamiek overheerst. Het concept geldt overigens niet alleen voor kinderen maar voor iedereen, en kan bijvoorbeeld ook in de kantoorpraktijk worden toegepast.”

HD-meubel

Het Human Dynamics-principe vormde de leidraad voor het ontwerp van Architecten aan de Maas. De school hanteerde het principe al in de oude situatie, in het nieuwe gebouw moest het optimaal worden ondersteund. Het Talent staat in de dorpskern van Asten en is volgens Smeets “...een klein en relatief simpel gebouw, dat is geconcipieerd als een huisje of een grote schuur – met grote houten spanten en houten dakplaten waarin akoestische materialen zijn aangebracht. We wilden niet te veel gaten in de stuukgevel; daarom zijn daaruit vier grote vlakken gehaald, die zijn voorzien van glas en Colorbel-

FOTO LINKS
De aula en het HD-meubel.

FOTO BOVEN
Buitengevel van Het Talent.

FOTO ONDER
Het speellokaal naast het HD-meubel.

panelen. Hierdoor is de transparantie zo groot mogelijk en kun je van de ene naar de kant kijken.”

Bij het daglicht zijn twee keer vier klassikale ruimten, die een minimale maat hebben zodat er in het hart van het gebouw veel ruimte over blijft. Daar zijn de aula en het speellokaal, met in het midden het Human Dynamics (HD)-meubel – een multifunctioneel object waar kan worden gespeeld, gewerkt en geleerd. “Hier speelt zich het hele HD-spel af”, zegt Smeets. Het reusachtige meubel heeft twee verdiepingen – met op de begane grond onder meer een podium, bibliotheek, toiletten

FOTO BOVEN
Het HD-meubel heeft twee verdiepingen.

FOTO LINKSONDER
De bovenverdieping van het HD-meubel.

FOTO RECHTSONDER
De Fatboys in het HD-meubel.

en bergruimten, en op de etage een grote open ruimte. Beide verdiepingen zijn met elkaar verbonden door een trappetje dat ook als tribune dient, en bieden actieve en passieve plekken, plekken om weg te kruipen of om op te klimmen. Zo voorziet het HD-meubel in plekjes voor alle leeftijden en alle dynamieken. “Het idee is dat de leerlingen zelf hun plekje zoeken”, stelt Smeets. “Voor fysieke leerlingen zijn er bijvoorbeeld tafels en voor emotionele leerlingen zijn er in de bibliotheek Fatboys op een hoogpolig tapijt. Die nodigen uit tot lekker liggen en gebruik op een informele manier, net als thuis. Mentale leerlingen zoeken meer privacy, en voor hen zijn er afgeschermd plekjes binnen het HD-meubel. Het meubel staat vrij in de ruimte, wat de mogelijkheid biedt om de kinderen op enige afstand te observeren zodat hun persoonlijke karakters en dynamieken kunnen worden herkend. De HD-kleuren zijn geel (voor mentaal), blauw (emotioneel) en rood, maar Architecten

aan de Maas voerde het HD-meubel uit in oranje (fysiek), “Juist omdat het niet een van de drie Human Dynamics-kleuren is”, zegt Smeets. Door de kleur- en materiaalkeuze van het HD-meubel wordt de leerling geprikkeld om daarin plaats te nemen en te werken.

Loslaten

Links van het HD-meubel is een speellokaal en rechts de aula – die geheel open is. “Een grote stap”, zegt Smeets, “want aula’s zijn meestal dichte ruimten.” Aan weerszijden van de centrale middenruimte zijn de leslokalen, voor verschillende leeftijdsgroepen. De afstand tussen de leslokalen en de centrale middenruimte is afgestemd op de cognitieve en sociale ontwikkeling van het kind. Dat wil zeggen dat de jonge leerlingen die plaatsnemen in de centrale middenruimte zich dicht bij de leslokalen bevinden, en de oudere leerlingen een grotere

FOTO BOVEN
Interieur van een van de leslokalen.

FOTO MIDDEN
Zithoek voor de leerkrachten op de eerste verdieping.

FOTO ONDER
De deuren van de leslokalen staan meestal open.

afstand moeten overbruggen. Smeets: “Het idee is ook dat de leerkrachten de kinderen loslaten en op pad sturen met een opdracht, wat voor sommigen nog moeilijk was. Maar de hele dag in de klas zitten is niet meer van deze tijd, kinderen moeten zelfstandig zoeken naar informatie en inspiratie. Kinderen die meer aandacht nodig hebben voeren de opdrachten wel uit in de klas, andere zoeken een plekje in het meubel.”

Scandinavisch

De rest van het gebouw – waaronder de leslokalen – is zowel van binnen als van buiten uitgevoerd in rustgevende en neutrale kleuren en materialen, die een mooi contrast met het oranje HD-meubel geven. Het interieur is volgens Smeets “Bijna Scandinavisch, met zachte blauw-, grijs- en crèmetinten.” De leerlingen hebben een eigen bakje in een kast in het klaslokaal, de opstelling van de tafels en stoelen in de lokalen is vrij in te delen – in bijvoorbeeld rijtjes, of een losse opstelling – en de leerkracht kan de inrichting van het lokaal afhankelijk van de activiteit, het thema en de aard van de kinderen aanpassen. De leerkracht heeft geen eigen bureau of lessenaar, maar sluit aan bij het kind met wie hij wil spreken. Opmerkelijk is dat in de klaslokalen zachte vloerbedekking ligt. Opdrachtgever Stichting Prodas had die in een pilot in een andere school uitgetest, en dat was volgens Smeets goed bevallen: “Het zorgt voor een betere akoestiek dan harde vloerbedekking. Die geeft meer geluidsoverlast bij het verschuiven

BOVEN
Plattegrond begane
grond.

ONDER
Plattegrond eerste
verdieping.

FOTO BOVEN
Wenteltrappen zorgen
voor een snelle
verbinding tussen de
leslokalen op de eerste
verdieping en het
schoolplein.

FOTO ONDER
De kleine trap naar
de verdieping van het
HD-meubel.

van meubelen, het vallen van pennen en wanneer er mensen lopen.” Ook de zones voor de lokalen hebben daarom een zachte vloerbedekking. Hiervoor zijn tapijttegels (van Interface) gebruikt, ook in verband met het onderhoud. “Het beleid is dat de leerkrachten goed op moeten letten of er geknoeid wordt en direct ingrijpen, en niet wachten tot de schoonmaakploeg ‘s avonds komt”, aldus Smeets. Om de vloeren schoon te houden liggen er bij de ingangen ook grote schoonloopmatten. In de centrale middenruimte ligt Marmoleum Decibel, wat eveneens bijdraagt aan een goede akoestiek.

Open

De deuren van de leslokalen staan het grootste deel van de tijd open, wat met de open aula zou kunnen zorgen voor geluids-overlast. Maar stelt Smeets, “De kinderen weten dat ze hier niet mogen schreeuwen of over leuningen kunnen hangen, er is veel discipline binnen de vrijheid.” Ook de teamkamer op de eerste verdieping heeft een open setting en er is geen aparte kamer voor de directeur. Voor de leerkrachten zijn er wel zones voor rustig werken en privacy. Alle meubelen in Het Talent zijn nieuw en werden door Architecten aan de Maas uitgekozen. De meeste meubelen werden geleverd door Aarts & Co, dat ook het concept voor de inrichting van de teamkamer ontwikkelde. De school heeft het nieuwe gebouw en het Human Dynamics-principe volgens Smeets inmiddels echt omarmd en directeur Anja Jansen is laaiend enthousiast. Net als de kinderen – wat ook op de kleurrijke foto’s is te zien. “Toeval”, zegt Smeets, “want de foto’s zijn genomen op Koningsdag. Maar het beeld past uitstekend bij de school.”

www.architectenaandemaas.com